

İstanbul Üniversitesi
SU BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

AKVARYUM BALIKÇILIĞINDA KOOPERATİFLEŞMENİN ÖNEMİ

Kadir DOĞAN

İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi, Su Ürünleri Yetiştiricilik ve Hastalıkları Bölümü, Ordu Cad., No: 8 34134 Laleli Fatih İstanbul

E.mail : kadogan@istanbul.edu.tr

İstanbul Üniversitesi
SU BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

TÜRKİYE'DE ÖRGÜTLENME YAPILARI

Tarım Sektörü

- Türkiye'de tarım en önemli sektörlerden biridir.
- Tarım sektörünün oynadığı rolde en büyük pay üreticilerindir.
- Üretimden pazarlamaya kadar üreticileri örgütlü hareket edebilen ülkelerde hem üreticiler kendilerine önemli faydalar sağlamışlar, hem de tarım-sanayi bütünleşmesini hızlandırmışlardır.
- Her ülkede üretici örgütlenmesi ile ilgili farklı ve değişik yasalar bulunmaktadır.

Tarım Sektörü

- Ancak tüm ülkelerde üretici örgütlerinin ortak amacı;
- Üyelerini eğitim ve yayım yolu ile bilinçlendirmek,
- Pazara göre üretim yapılmasını sağlamak,
- Tarım politikalarının belirlenmesinde ve üreticilerin çıkarlarını korumada etkin rol almak,
- Her ne ad altında olursa olsun üretici örgütlerinin özünde birlikte çalışma, yardımlaşma ve paylaşma ilkeleri vardır.
- Gönüllülük esas olmakla birlikte üyelerin ya da ortakların birbirlerine ekonomik bağımlılığı söz konusudur.

Türkiye'de Örgütlenme

ÖRGÜT

- *Ortak bir amacı veya işi gerçekleştirmek için bir araya gelmiş kurumların veya kişilerin oluşturduğu birlik, teşekkül, teşkilat (TDK).*

ÖRGÜTLENME:

- Örgütlenme; benzer sorunlara sahip bireylerin sorunlarını çözmek için bir araya gelmeleridir.
- Örgütlenme sonucu hem bireylerin sorunları çözüme kavuşmakta, hem de bir baskı grubu olduğundan bireylerle ilgili uygulanacak politikalara yön verilebilmektedir.
- Örgütlerin içinde bulunduğu toplumda zamanla değişen koşullar ve değişen ortam örgütleri de bu değişen koşullara uymaya zorlar.
- Uyum sağlayamayan örgütlerin faaliyetlerini etkin şekilde sürdürme olanakları azalır.

Türkiye’de Örgütlenme

- Örgütlenme; işbirliği, disiplin ve sorunları birlikte göğüsleme amacıyla oluşturulan organizasyon biçimidir.
- Bir ülkede, toplumda örgütlenmenin yaygın ve güçlü olması gelişmişliğin bir göstergesi olarak algılanır. Türkiye’de örgütlenme; **ekonomik ve sosyal amaçlı örgütler, mesleki örgütler, kurumsal örgütlenme ve gönüllü kuruluşlar** şeklinde özetlenebilir.
- Türkiye’de günümüzde kamu örgütlenmesinin ağırlığı azalmakta, sivil örgütlenme daha etkin hale gelmektedir
- Sivil örgütlenme ana hatlarıyla mesleki örgütler ve ekonomik amaçlı örgütler şeklindedir.

İstanbul Üniversitesi
SU BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

TÜRKİYE'DE TARIMSAL ÖRGÜTLENME

Tarımda Örgütlenme

- Tarım kesiminde örgütler, meslek örgütleri, üreticilerin meslek ve ekonomik örgütleri olmak üzere çok değişik tarımsal örgütler bulunmaktadır.

Tarımda Örgütlenme

- Ülkemiz tarımında kamu ve kamu dışı örgütler faaliyet göstermektedir.
- Yaygın biçimde kamu tarafından desteklenen ve denetlenen üretici örgütlerine rastlanmaktadır.
- Kamu kesimindeki üretici örgütlenmesi birden fazla bakanlık tarafından yürütülmekte ve kimi örgütler birden fazla yasaya bağlı olarak faaliyet göstermektedir.

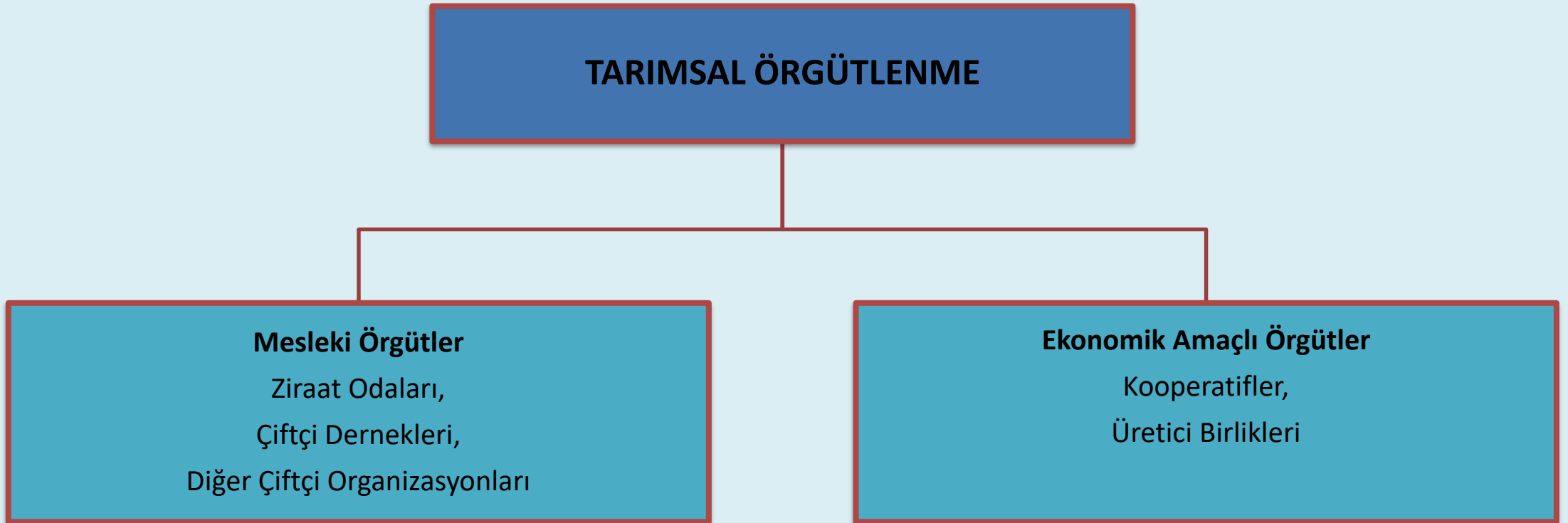
Tarımsal Örgütlenme

Ekonomik ve sosyal amaçlı örgütler,
Mesleki örgütler,
Kurumsal örgütlenme,
Gönüllü kuruluşlar olmak üzere dört grupta incelenir

1.Ekonomik ve Sosyal Amaçlı Örgütler	2. Mesleki Örgütler	3. Kurumsal Örgütlenme	4.Gönüllü Kuruluşlar
Kooperatifler	Ziraat Odaları Birliği	Tarım ve Ormancılık Bakanlığı	Dernekler
Üretici Birlikleri	Ziraat Mühendisleri Odası	Toprak Mahsulleri Ofisi	Vakıflar
Yetiştirme Birlikleri		Çaykur	TEMA
Sulama Birlikleri		DSİ	Türkiye Kalkınma Vakfı
Köye Hizmet Götürme Birlikleri			Önder Çiftçi Derneği

Tarımsal Örgütlenme

Tarımsal Örgütlenmede Tabi Olunan Kanunlar

Kanun Sayısı	Kabul Tarihi	Kanun Adı
6964	15/5/1957	Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanunu
1163	24/4/1969	Kooperatifler Kanunu
1581	18/4/1972	Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu
3476	6/10/1988	1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun
4572	1/6/2000	Tarım Satış Kooperatif Ve Birlikleri Hakkında Kanun
5200	29/6/2004	Tarımsal Üretici Birlikleri Hakkında Kanun
5253	4/11/2004	Dernekler Kanunu
5330	6/4/2005	Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına ve Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 553 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
5488	18/4/2006	Tarım Kanunu
5553	31/10/2006	Tohumculuk Kanunu
5737	20/2/2008	Vakıflar Kanunu
5996	11/6/2010	Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu
6172	8/3/2011	Sulama Birlikleri Kanunu

Birim Kooperatifler (30.09.2018 tarihine kadar)

TABİ OLDUĞU KANUN	BİRİM KOOPERATİFLER		
	TÜRÜ	SAYISI	ORTAK SAYISI
1163, 3476 S.K.	Tarımsal Kalkınma	6.888	757.004
1163, 3476 S.K.	Sulama	2.451	301.771
1163, 3476 S.K.	Su Ürünleri	551	30.865
1163, 3476 S.K.	Pancar Ekicileri	31	1.409.721
	Ara Toplam	9.921	2.499.361
1581, 5330 S.K.	Tarım Kredi	1.625	907.233
	Ara Toplam	11.546	3.406.594
1196,4572 S.K.	Tarım Satış(*)	399	533.456
1163 S.K.	Üretim Pazarlama(*)	428	18.845
1163 S.K.	Yaş Meyve Ve Sebze (*)	37	3.142
	Genel Toplam	11.945	3.940.050

Türkiye'de Tarımsal Örgütlenme (30.09.2018 tarihine kadar)

Tabi Olduğu Kanun	ÜRETİCİ BİRLİKLERİ		
	Ürün /Ürün Grupları	Birlik Sayısı	Üye Çiftçi Sayısı
5200 S.K.	Hayvansal Üretim	572	325.799
5200 S.K.	Bitkisel Üretim	254	23.267
5200 S.K.	Su Ürünleri	30	1.193
5200 S.K.	Organik Ürünler	31	2.450
	TOPLAM	887	352.709

Tabi Olduğu Kanun	ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİKLERİ			
	Ürün /Ürün Grupları	Sayısı	Üye Birlik Sayısı	Üye Çiftçi Sayısı
5200 S.K.	Süt	1	308	214.013
5200 S.K.	Kırmızı Et	1	120	55.034
5200 S.K.	Kanatlı Hayvan Eti	1	19	710
5200 S.K.	Yumurta	1	12	374
5200 S.K.	Bal	1	91	2.880
5200 S.K.	Meyve	1	12	2.566
5200 S.K.	Tarla Bitkileri	1	13	240
5200 S.K.	Su Ürünleri Yetiştiricileri	1	18	888
5200 S.K.	Deniz Ürünleri Avcıları	1	8	312
	TOPLAM	9	601	277.017

Türkiye’de Tarımsal Örgütlenme (30.09.2018 tarihine kadar)

Tabi Olduğu Kanun	İslah Amaçlı Yetiştirici Birlikleri		
	Türü	Birlik S.	Üye Sayısı
5996 S.K.	Damızlık Sığır	81	241.782
5996 S.K.	Damızlık Koyun - Keçi	80	248.943
5996 S.K.	Arı	80	72.161
5996 S.K.	Damızlık Manda	29	8.735
5996 S.K.	Tavuk	6	759
	TOPLAM	276	572.380

Tabi Olduğu Kanun	İslah A. Yetiştirici Merkez Birlikleri			
	Türü	Sayısı	Üye B. S.	Üye Sayısı
5996 S.K.	Damızlık Sığır	1	81	241.782
5996 S.K.	Dam. Koyun - Keçi	1	80	248.943
5996 S.K.	Arı	1	80	72.161
5996 S.K.	Damızlık Manda	1	29	8.735
	TOPLAM	4	270	571.621

Türkiye'de Tarımsal Örgütlenme (30.09.2018 tarihine kadar)

		Oda Sayısı	Üye Sayısı
6964 S.K.	Ziraat Odaları	765	4.893.585

		Sayısı	Üye Oda S.	Üye Sayısı
6964 S.K.	Türkiye Ziraat Odaları Birliği	1	765	4.893.585

5553 S.K.	Tohumculuk Alt Birlikleri	7	31.913
6172 S.K.	Sulama Birlikleri	386	611.000
5253 S.K.	Çiftçi Dernekleri	525	227.500
2762 S.K.	Tarımsal Vakıflar	14	2.500

5553 S.K.	T. Tohumcular Birliği	1	7	31.913
5488 S.K.	Ürün Konseyi	1	8	844

Tarımda Örgütlenmenin Faydaları

- Üretimin artırılması,
- Üretimin kalitesinin yükseltilmesi,
- Yaşam standartlarının artması,
- Modern üretim tekniklerinin uygulanması,
- Tarım politikalarının gerçekçi bir şekilde saptanması ve uygulanması,
- Ürün maliyetlerinin düşmesi,
- Teknolojiyi düşük maliyetle ve yeterince kullanabilmesi,
- Pazarda rekabet gücü kazanılması,

Tarımda Örgütlenmenin Faydaları

- Tarım işletmelerinin verimli ve karlı bir şekilde işletilmesi,
- Küçük işletmelerin haklarının korunabilmesi,
- Yeniliklerin daha fazla yaygınlaştırılması,
- Ülkede demokrasi ve örgütlenme bilinci oluşması,
- Kırsal kesimin ülke ekonomisine katkıda bulunabilmesi,
- Ülkelerin kalkınma sürecine daha fazla destek verebilmesi,
- İnsanların birlikte hareket ederek hak arayışlarının gelişmesini sağlar.

İstanbul Üniversitesi
SU BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

TÜRKİYE'DE KOOPERATİF ÖRGÜTLENMESİ

- Türkiye’de günümüzde farklı bakanlık çatısı altında (Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı) **37** tip kooperatif faaliyet göstermektedir.
- Farklı bakanlıklara bağlı **53.259** kooperatif ve
- Kooperatiflere ortak **7.422.994** kişi faaliyet göstermektedir.

Türkiye’de Faaliyet Alanlarına Göre Kooperatifler (Türkiye Kooperatifçilik Raporu, 2015)

Faaliyet Alanına Göre Kooperatifler		Kooperatif	Ortak Sayısı	Faaliyet Alanına Göre Kooperatifler		Kooperatif	Ortak Sayısı
1	Konut Yapı Kooperatifi	27.361	1.273.274	20	Eğitim Kooperatifi	49	2.880
2	Tarımsal Kalkınma Kooperatifi	7.201	775.563	21	Pancar Ekicileri Kooperatifi	31	1.448.171
3	Motorlu Taşıma Kooperatifleri	5.803	171.265	22	Yaş Sebze Meyve Kooperatifleri	29	3.066
4	Sulama Kooperatifi	2.523	303.586	23	Gayrimenkul İşletme Kooperatifi	26	922
5	Tüketim Kooperatifi	2.170	183.463	24	Yayıncılık Kooperatifi	23	508
6	Tarım Kredi Kooperatifi	1.625	1.001.418	25	Yardımlaşma Kooperatifi	18	13.449
7	Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi	1.161	84.035	26	Deniz Yolcu Taşıma Kooperatifi	17	381
8	Kredi Kefalet Kooperatifi	1.004	659.406	27	Yenilenebilir Enerji Üretim Kooperatifi	13	95
9	Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi	922	125.632	28	Hizmet Kooperatifi	11	145
10	İşletme Kooperatifi	655	116.368	29	Tedarik Kooperatifi	8	606
11	Su Ürünleri Kooperatifi	553	30.889	30	Sigorta Kooperatifi	6	827.765
12	Üretim Pazarlama Kooperatifi	408	17.591	31	Hamal Taşımacılığı Kooperatifi	6	522
13	Karayolu Yolcu Taşıma Kooperatifi	390	7.873	32	Pazarcılar İşletme Kooperatifi	5	67
14	Turizm Geliştirme Kooperatifi	309	17.002	33	Sağlık Hizmetleri Kooperatifi	2	53
15	Tarım Satış Kooperatifi	306	323.596	34	Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Kooperatifi	2	31
16	Temin Tevzi Kooperatifi	256	22.807	35	Deniz Yük Taşıma Kooperatifi	1	8
17	Küçük Sanat Kooperatifi	233	7.770	36	Basın Yayın İletişim Kooperatifi	1	23
18	Karayolu Yük Taşıma Kooperatifleri	75	2.117	37	Fikri Mülkiyet Hakları ve Proje Danışmanlığı Kooperatifi	1	7
19	Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi	55	640	Toplam		53.259	7.422.994

Türkiye'de Kooperatifçilik

- 1863 yılında **Memleket Sandıkları**'nın kurulmasıyla ülkemizde ilk kooperatifçilik başlamıştır.
- 1883 yılında **Memleket Sandıkları Menafi Sandıkları**na,
- 1888 yılında ise, **Ziraat Bankasına** dönüştürülmüştür.
- 1863-1888 yıllarında kullanılan tarihi **Demir Çemberli Memleket Sandığı**
1915 yılında **Kooperatif Aydın İncir Müstahsilleri Ortaklığı** unvanı altında ülkemizde ilk tarım satış kooperatifinin kuruluşu gerçekleştirilmiştir.
- 1919 yılında Kurtuluş Savaşının zorlukları karşısında faaliyetlerini durdurmuşlardır.
- 1924 yılından sonra Kooperatifçilik hareketinde yeni ve daha canlı bir gelişme başlamıştır.

Türkiye'de Kooperatifçilik

- İlk kooperatifler kanunu diyebileceğimiz **21.4.1924** tarihli ve **498** sayılı ***İtibari Zirai Birlikleri (Kooperatifleri) Kanunu*** yürürlüğe girmiştir.
- 1925 yılında Atatürk'ün de kurucu ortağı olduğu ***Ankara Memurin Erzak Kooperatifi*** Ankara'da kurulmuştur.
- 1926 yılında ticari faaliyetleri düzenlenmek amacıyla çıkarılan Ticaret Kanununda kooperatifler ***Ticaret Ortaklığı-Kooperatif şirket*** olarak tarif edilmiştir.
- ***1969 yılında 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu yürürlüğe*** girmiş ve bu kanunla kooperatifçilik çalışmalarında konu bazında ihtisaslaşma eğilimi başlamıştır.
- 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun günün ihtiyaçlarına cevap verememesi, ekonomik faaliyetlerin serbest piyasa ekonomisi şartlarına doğru yönelmesi gibi sebeplerle ***1988 yılında ve 3476*** sayılı kanunla mevcut kanunda önemli değişiklikler yapılmıştır.

Kooperatif Nedir ?

- Türkiye’de tüm kooperatifçilik konusunda yapılması gerekenleri düzenleyen kanun **1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu**dur.
- 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu’nun 1. maddesinde kooperatif şu şekilde tanımlanmıştır. *Tüzel kişiliği haiz olmak üzere ortaklarının belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarını karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve kamu tüzel kişileri ile özel idareler, belediyeler, köyler, cemiyetler ve dernekler tarafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli teşekküllerdir.*

Kooperatif Nedir ?

- Kooperatifleşmenin temel amacında yardım, dayanışma duygusu ve iş başarma güdüsü vardır.
- İnsanlar bu gayelerini gerçekleştirmek ve ortak amaçları doğrultusunda çeşitli isimler altında zorlukları yenebilmek için bir araya gelirler.
- Günümüzde gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kooperatifçilik, önemli bir sosyal ve ekonomik hareket olarak kabul edilmektedir.
- **Kooperatifçilik dünyada demokrasinin, barışın, birlikte iş yapmanın, istihdam yaratmanın, çevrenin korunması ve kaynakları harekete geçirmenin, yatırım oluşturma ve ekonomiye katkı sağlama, kalkınmaya ve yolsuzlukla mücadeleye katkı sağlama v.b. gibi ülkelerin ekonomik ve sosyal kalkınma ve gelişmelerinde önemli bir araç olarak kullanılmaktadır.**

KARARNAME

21 10 1935 tarihli ve 2836 sayılı tarım kredi kooperatifleri kanununa
uyarak *Ekim çiftliğinin* kurduğumuz tarım kredi kooperatifinin yukarıda yazılı ana mukavelenamesini okuyup içindekileri ve gerekli hallerde sözlü geçen kanunun (9) üncü maddesine dayanılarak yapılacak değişiklikleri kayıtsız ve şartsız tamamen kabul ve bu arada ortaklık için aşağıda yazılı ortaklık payını vermediği yükeniriz.

Sıra No.	Ortağın adı ve soyadı	Doğdu-ğu yıl	Oturdugu yer	İbrazedil ortaklık payına			Ortağın lara veya mabre
				Sayı	Tutarı Lira	Ölüm Lira	
1	Kamâl Atarlık			75	1500	375	<i>K. Atarlık</i>
2	Mihriye Sofu Osmanbeyli	1107	Ekim Köy	1	80	20	<i>O. Sofu</i>
3	Ruhiye Sofu Ziya Beyli	1112	.	1	80	20	<i>Z. Sofu</i>
4	Mahmut Sofu İbrahim	1893	.	4	80	20	<i>M. Sofu</i>
5	Mehmet Sofu Faik	1904	.	4	80	20	FAİK 30

İntihsalı takviye ve müstahsil ile müstehlik arasındaki ta-vassutları kaldırmak ve ortakların mahsulâtta azami dereceye isti-fadelerini temin gibi hususlarla iştigal etmek maksadıyla merkezi x (Manisa) olmak üzere otuz sene müddet ve asgari bin beş yüz Türk x lirası sermaye ile teşkiline bağlanan (Manisa Bağcılar Kooperatifi) nin İktisat Vekâletinden gönderilen esas mukavelename lâyhası ve x normasyonun dördü birinin tedarik olunduğuna gösteren *Plan* İcra Vekilleri Heyetinin 14/9/932 tarihli iktidarında okunarak mukavelenamenin tasdikî kabul edilmiştir.

14/9/932 .

MÜSİCÜMÜR

Gaye M. Kemali

Bg.V.

İsmail

Ad.V.

Ali Kemal

M.M.V.

Bülent

Da.V.

S. W. W.

Ha.V.

H. T. Z. Z.

Ma.V.

M. H. H.

M.V.

Na.V.

1-10-1932

İk.V.

Ca. S. S.

S.M.V.

S. S. S.

G.V.

Ali Kemal

Zr.V.

M. H. H.

Balık avında kullanılan iptidai maddeleri satın alarak ortak-
larına dağıtmak ve ortaklarının ihtiyaçlarını karşılıysak sair te-
şebbüslerde bulunmak maksadile merkezi (İstanbul) olmak üzere 30 ser-
müddet ve 3.500 Türk lirası sermaye ile teşkiline bağlanan (İstanbul
Balık Avcıları İstihsal kredi ve satış kooperatifi) şirketinin Ticaret
vekilininin 24/2/1943 tarihli ve 6/2289 sayılı tezkeresiyle gönderi-
len ilişik esas mukavelesinin icra vekilleri Heyetince 3 Mart 1943
tarihinde tetkik edilerek ticaret kanununun 480 inci maddesine tevfi-
kan adı geçen şirketin teşkiline izin verilmesi kabul olunmuştur.

REİSİCUMHUR

İsmet İnönü

B. V. Ad. V. M. M. V. Da. V. Ha. V.
Ma. V. Mi. V. Na. V. İ. V. S. İ. M. V.
G. İ. V. Zr. V. Mb. V. Tl. V.
080 18 01 02 101 15 1

Kadrolar büyük
vermişlerdir. Atatürk, Mersin'in Tekir köyünde sa-
olduğu Tekir çiftliği civarında 1936 yılında kur-
kooperatife 1 nolu kurucu üye olarak, bu konu
İsmet İnönü' de de görülmektedir. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, İstanbul Balık Avcıları İstihsal Kredi ve Satış Kooperatifinin kurulmasını teşvik amacı ile kooperatifin kurucu ortak olmuştur.²⁴⁹

Ortaka verilen No: 1

ORTAKLIK DİLEKÇESİ

İSTANBUL BALIK AVCILARI
İSTİHSAL, KREDİ, İŞLEME VE SATIŞ KOOPERATİFİNE:

İstihsal ediyup kabul ettiğim ve paralarını temin eden Kooperatifin ortak-
lığına kabul ve katılmak ve kanunun 480'inci maddesiyle belirtilen şartlar altında
ayrılması dileğim.

Kayıt amacıyla işlemlerimi bildirmek için buraya bildiriyorum.

Adı Soyadı: *Yusuf Akın*

Kayıt No: *101*

Vakt: 23.4.1943, s.3

Resim-4.1 İsmet İnönü'nün Ortaklık Dilekçesi

İstanbul Balık Avcıları İstihsal Kredi ve Satış
Kooperatifinin kurulması, bu alanda önemli ve örnek bir
gelişme olarak görülmüştür. Afyonkarahisar Milletvekili
Suad Yurdkoru, Meclis Genel Kurulunda yaptığı bir
konuşmada buna dikkat çekmektedir; "Ticaret Bakanlığı
iki sene evvel Halk Bankası vasıtasıyla (Balık istihsalini
kooperatifleştirerek teşkilatlandırma) işini ele almıştı ve
zannediyordum ki İstanbul'da küçük bir kooperatif de
kurulmuştu. Bu kooperatifin İstanbul'da ve diğer istihsal
bölgelerimizde halihazırda...

Kooperatifin Faydaları

- Kooperatifleşmeyle israf önlenir. Maliyet düşer, üretim artar ve verimlilik yükselir.
- Kooperatifler birer demokrasi okuludur.
- Seçimle göreve gelip, seçimle görevden ayrılma sayesinde toplum ihtiyaçlarına daha kısa sürede cevap verme, insana hizmet konusunda en güzel fırsatları veren kurumlardır.
- Tüketici güvenilir, kontrolden geçmiş besin maddelerine kavuşmuş olur.
- Pazarda fiyatların aşırı derecede yükselmesine kooperatifler engel olur. Bu suretle tüketicinin korunmasına hizmet etmiş olur.
- İstihdam sağlanmasında kooperatifler büyük rol oynayabilir.

İstanbul Üniversitesi
SU BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

AKVARYUM BALIKÇILIĞI ÜRETİMİNDE KOOPERATİFLEŞME OLABİLİR Mİ?

Akvaryum Sektörü

- Dünyada özellikle gelişmiş ülkelerde oldukça fazla sayıda akvaryum meraklısının var olduğu bilinen bir gerçektir.

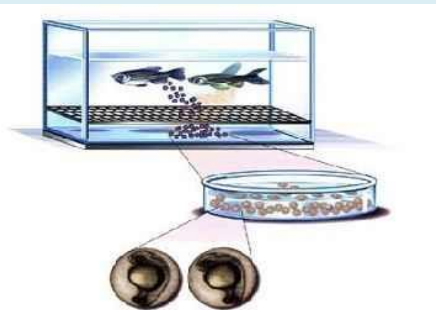
- Yakın bir zamana kadar hobi olarak görülen akvaryum balıkçılığı, teknolojinin çok hızlı geliştiği günümüzde **ülkemiz ve dünyada pek çok insanın geçimini sağladığı ekonomik bir sektör konumundadır.**

Akvaryum Sektörü

- Akvaryum gereksinimlerini karşılayacak akvaryum balıkları yetiştirme sektörü ve bu sektöre yan malzeme sağlayan pek çok iş kolu doğmuştur.
- Bunun sonucudur ki, Dünya ülkelerinde bu sektörden para kazanarak yaşamını sürdüren önemli bir kitle bulunmaktadır.
- Bu sayının yaklaşık bir milyonun çok üzerinde olduğu tahmin edilmektedir.

Akvaryum Sektörü

- Singapur akvaryum balıkları konusunda dünyanın en büyük ihracatçısı durumundadır.
- Singapur temelden itibaren kurduğu bilgi, tecrübe, bilim dünyası ve geliştirdiği iyi organizasyonla başarı sağlamıştır.
- Planlı ve düzenli çalışmalar sayesinde dünyada akvaryum balıkları piyasasını oluşturan bir ülke durumuna gelmiştir.

Akvaryum Sektörü

- Bu başarısının temelinde mükemmel bir işletmecilik anlayışını ortaya koyan iyi bir planlama yatmaktadır.
- En sade şekliyle bu sistem yerel üreticilerin tek bir çatı altında toplanarak birlik olmasına ve **üretim kooperatiflerine** dayanmaktadır.
- Singapur hem yerel üreticilerin hem de komşu ülkelerin uluslararası pazarlarla bağlantı kurmasında lojistik açıdan merkez konumdadır.
- Örneğin; ihraç ettikleri akvaryum balıklarının yarısından gelmektedir.

Sonuç

- Tarım, zenginlik üreten bir sektör olarak ülkelerin sanayileşmesinde büyük rol oynamıştır.
- Tarım sektörünün oynadığı bu roldeki en büyük pay ise üretici örgütlerindedir.
- Tarımsal örgütlenmede hedefler:
  - Üretim ve verimlilik arttırarak ülkemizin gıda güvenliğini sağlamak,
  - Çiftçilerin gelirlerini ve refah seviyelerini yükseltmek,
  - Tarım ürünlerinde iç ve dış piyasada rekabet imkanı yaratmak,
  - Piyasaları istikrara kavuşturmak,
  - Sürdürülebilir bir tarım sektörü sağlamak,
  - Gıda emniyeti ve kalitesini sağlamak,
  - Doğal çevrenin bozulmasını önlemek.

Sonuç

- Dünyada her alanda olduğu gibi, kırsal alanda ve tarımsal faaliyetlerde de yaygın bir örgütlü yapı söz konusudur.
- Akvaryum balıkları üretiminde de tarım sektöründe uygulanan örgütlenme yapısı ve kooperatifleşme uygulanabilir.
- Dolayısıyla kooperatifler, ulusal ve uluslararası pazarda, merkezi yönetimlerin alacağı kararlarda sivil inisiyatif olarak önemli işler başarabilir.

Türkiye’de Akvaryum Balıkları Üretim Tesisleri (09.02.2018)

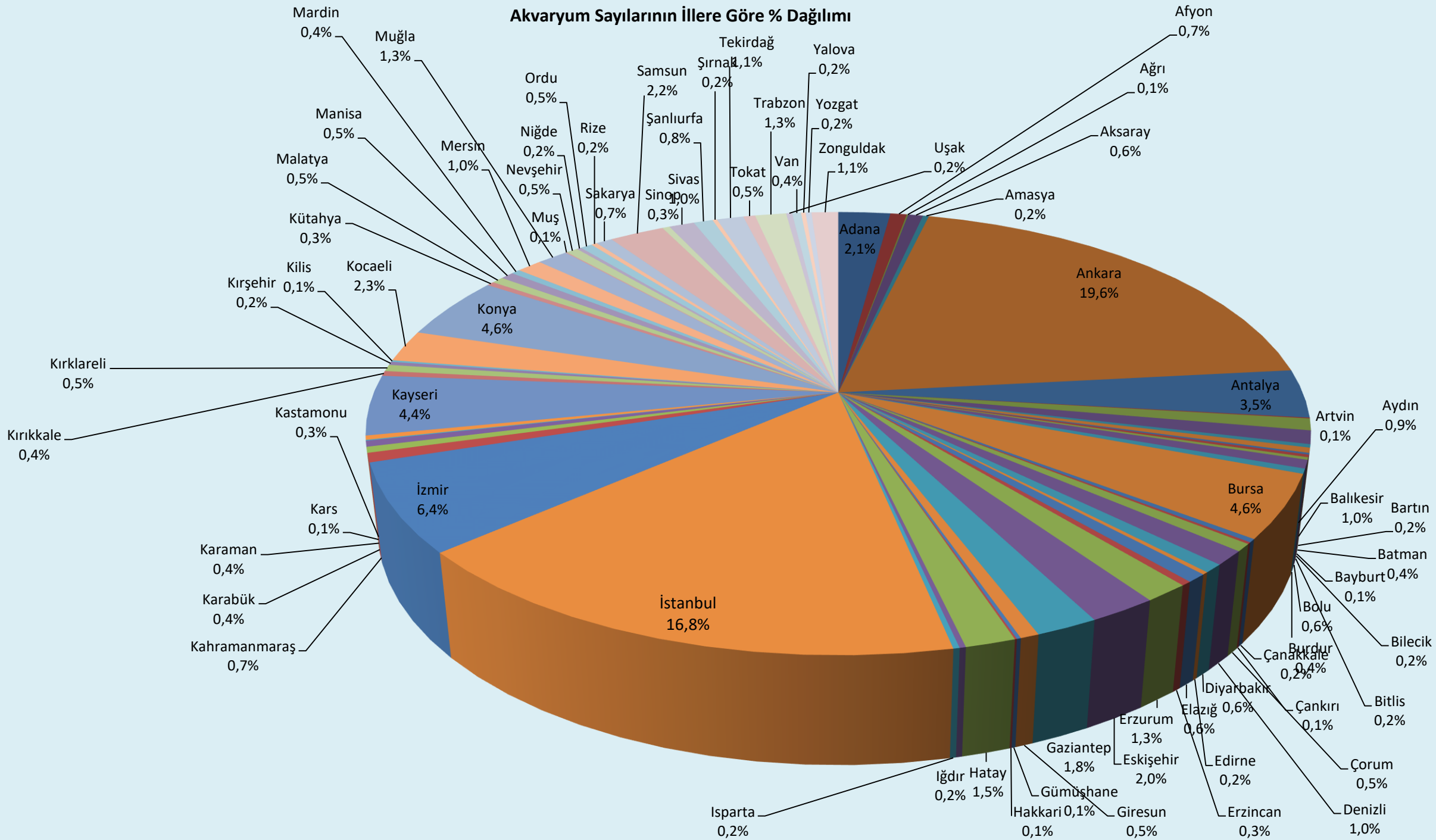
İl Adı	Sahibi	Tesis Tipi	Su Ürünü Adı	Proje Kapasitesi (Ton)	Yavru Kapasitesi (Adet)	Üretim Tipi
Adana	EVKUR LTD. ŞTİ.	Kuluçkahane	Akvaryum Balıkları	0	1000000	Beton Havuz
Adana	MUSTAFA BOYACI	UretimTesis	Akvaryum Balıkları	0	250000	Beton Havuz
Antalya	FATİH ALAMUR VE RAMAZAN ÖZLADAK	UretimTesis	Akvaryum Balıkları	0	400000	Beton Havuz
Antalya	ORHUNLAR LTD.	Diğer Ürünler	Akvaryum Balıkları	0	2000000	Beton Havuz
Antalya	YONCA AKVARYUM LTD. ŞTİ.	Kuluçkahane	Akvaryum Balıkları	0	3000000	Beton Havuz
Hatay	ABDULKERİM HATAY	Uretim Tesis	Akvaryum Balıkları	0	25000	Tank
Hatay	GALİP BİÇER	Uretim Tesis	Akvaryum Balıkları	200000	0	Toprak Havuz
Hatay	İSMAİL NUSRET ÖZSOY	Kuluçkahane	Akvaryum Balıkları	0	100000	Beton Havuz
İzmir	YUSUF BAHADIR AŞIK	Kuluçkahane	Akvaryum Balıkları	0	300000	Beton Havuz
Manisa	SERDAR OMay (H.ERDOĞAN AK'DAN DEVİR)	Kuluçkahane	Akvaryum Balıkları	0	1200000	Beton Havuz
Mersin	Atalay ATEŞ	Kuluçkahane	Akvaryum Balıkları	0	200000	Tank
Mersin	BİOAKVA LTD.	Uretim Tesis	Akvaryum Balıkları	0	2000000	Beton Havuz
Mersin	MEHMET ATLI	Kuluçkahaneli Tesis	Akvaryum Balıkları	0	300000	Ağ Kafes
Mersin	MEHMET ATLI	Kuluçkahane	Akvaryum Balıkları	0	10000	Beton Havuz
Mersin	ÖZGÜL ABATAY LTD.	Kuluçkahaneli Tesis	Akvaryum Balıkları	0	150000	Beton Havuz
Ordu	LEYLA ERKAN	Üretim Tesis	Akvaryum Balıkları	0	250000	Beton Havuz
Samsun	CEVHER GÜL	Kuluçkahane	Akvaryum Balıkları	0	3000	Beton Havuz

Sıra No	İli	Akvaryumcu Sayısı	Sıra No	İli	Akvaryumcu Sayısı
1	Adana	35	38	Kahramanmaraş	11
2	Afyon	11	39	Karabük	7
3	Ağrı	1	40	Karaman	7
4	Aksaray	10	41	Kars	1
5	Amasya	4	42	Kastamonu	5
6	Ankara	323	43	Kayseri	72
7	Antalya	58	44	Kırıkkale	6
8	Artvin	1	45	Kırklareli	8
9	Aydın	14	46	Kırşehir	4
10	Balıkesir	16	47	Kilis	2
11	Bartın	4	48	Kocaeli	38
12	Batman	6	49	Konya	75
13	Bayburt	2	50	Kütahya	5
14	Bilecik	3	51	Malatya	8
15	Bitlis	3	52	Manisa	9
16	Bolu	10	53	Mardin	6
17	Burdur	6	54	Mersin	17
18	Bursa	76	55	Muğla	21
19	Çanakkale	4	56	Muş	1
20	Çankırı	2	57	Nevşehir	8
21	Çorum	9	58	Niğde	3
22	Denizli	17	59	Ordu	8
23	Diyarbakır	10	60	Rize	4
24	Edirne	3	61	Sakarya	11
25	Elazığ	10	62	Samsun	37
26	Erzincan	5	63	Sinop	5
27	Erzurum	22	64	Sivas	17
28	Eskişehir	33	65	Şanlıurfa	13
29	Gaziantep	30	66	Şırnak	3
30	Giresun	9	67	Tekirdağ	18
31	Gümüşhane	2	68	Tokat	8
32	Hakkari	1	69	Trabzon	21
33	Hatay	24	70	Uşak	4
34	İğdır	3	71	Van	6
35	Isparta	3	72	Yalova	3
36	İstanbul	277	73	Yozgat	4
37	İzmir	106	74	Zonguldak	18
	2011 Yılı Verileri		TOPLAM		1.647

Akvaryum Sayılarının İllere Göre % Dağılımı

İstanbul Üniversitesi
SU BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

SABRINIZ VE İLGİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER.....

Geçimlerini akvaryum sektöründen sağlayan kişilerin ülkelere göre dağılımı (her aile için 5 kişi baz alınmıştır).

Tatlı Su Balıkları		Deniz Balıkları	
Endonezya	470.000	Singapur	100.236
Hindistan	300.000	Filipinler	7.500
Sri Lanka	19.300	Endonezya	7.000
Çin	11.000	Malezya	3.500
Nijerya	4.600	Tanzanya	3.000
Peru	4.500	Zambiya	2.200
Brezilya	4.100	Venezuela	1.800
Malezya	3.600	Zaire	1.400
Kolombiya	3.400	Kenya	600
Nikaragua	1.800	Maldiv	500
Paraguay	1.800	Aruba	350
Gabon	820	Mauritius	300
Malavi	600	Mısır	200
Brundi	504	Neth.Antil	170
Gana	445	Dominik	110
Surinam	258	Djibouti	90
Guinee	180	Sudan	90
Guinee-Bissa	130	Cape Verde	60
Kosta Rika	70		
Toplam		993.122	

